

ישא ברכה

יוצא לאור ע"י אברכי הכולל שבקהילת "מקור חיים" יע"א בראשות מו"ר עט"ר הרה"ג רבי יוסף מוגרבי שליט"א

להצלחת דן בן חנה וזוג' עכב"ב- לבריאות שמירה עליונה והרמת קרן המזל וכט"ס לעד אכ"ר

גליון מס' 445

ערש"ק פרשת תולדות, כ"ח בחשון, תשע"ה

מדוע יצחק אבינו התעוור?

אין דבר שקורה בעולם סתם. הכל מדוקדק ומחושב, הכל שקול ומדוד. בפרשתינו אנו קוראים על הפסוק שלכאורה צריך הסבר. "ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו מראות" וכו'. יצחק אבינו נעשה עיוור. מדוע? מהי הסיבה? רק בור ועם הארץ יתלה את סיבת הדבר בגילו המופלג של יצחק, שהרי כבר הקדמנו וכתבנו שלכל דבר יש סיבה. ובכן רש"י הקדוש זיע"א כותב ומפרש במקום ומונה שלוש סיבות לדבר: בגלל נשותיו הרשעיות של עשיו שהיו מעשנות ומקטירות לעבודה זרה. כשנעקד על גבי המזבח והיה אביו רוצה לשוחטו, באותה השעה נפתחו השמים וראו מלאכי השרת והיו בוכים וירדו דמעוניהם ונפלו על עיניו של יצחק. כדי שיטול יעקב את הברכות. אולם מצאנו עוד פירוש נפלא מדוע נתעוור יצחק אבינו ומה גרם לו לכך? במדרש רבה כתיב: אמר הקב"ה, אם יא יצחק יוצא לשוק, יהיו הבריות אומרות ומצביעות: הנה הוא האבא של הרשע ההוא! אלא הריני מכהה את עיניו והוא יושב בתוך ביתו, שנאמר: במקום רשעים יסתר אדם. וכתב על זה בספר הנפלא והחשוב "הזהירו בכבוד חבריכם": איה הלשון אשר תוכל לבטאות את רצון הבורא יתברך שבריותיו יכובדו. נחשוב לרגע קט, הנה אם יכהו עיני יצחק אבינו, הרי בעל כורחו יתמעט כבוד שמים בעולם, כי לא יהיה מסוגל לצאת ולבוא בין הבריות וללמד אמונה ומוסר, דעת ויראת אלוקים, ולא יוכל לגמול חסדים ולהטיב לבריות ולקדש את ה' יתברך בכל הליכותיו. וסתם רק עצם היסורים הכרוכים בזה עד שיחשבו את הסומא למת... בכל זאת הכל כדאי לפני הקב"ה ובלבד שלא יתבזה ויזולזל כבודו של אדם כשיצביעו עליו ברחוב ויאמרו: הנה זה אבי עשיו הרשע! נורא ואיום עד כמה חשוב בעיני ה' כבודן של בריותיו. ע"כ. אחד מיסודות תורתנו הקדושה היא הזהירות בכבודו של כל אדם באשר הוא. דוגמאות ולימודים אין ספור מצויים הן בתורה שבכתב והן בתורה שבע"פ בענין חשוב ונשגב זה. צריכים תמיד לזכור שהאדם הוא צלם אלוקים וצריך לכבדו וכל שכן אם הוא יהודי שיש לו נשמה קדושה וכן הוא לבורא כל העולם שעל אחת כמה וכמה שצריך לכבדו ולהזהר ולהשמר כמו מאש מלפגוע בו. החיים מלאי ניסיונות וצריכים כל עת להיות דרוכים ומוכנים לבל נכשל באיסור גדול זה של צער הבריות. ובואו ותקראו סיפור מענין הכתוב בספר "עלינו לשבח": מעשה שהיה באחת הצרכניות בבני ברק, כאשר הלקוחות עמדו בתור ליד הקופאית כדי לשלם על המוצרים שלקחו. הכל המתניו בסבלנות לתורם, והנה לפתע מגיעה אישה זקנה וצועדת אל ראש התור, תוך שהיא עוקפת את כל האחרים. חלק מהאנשים צעקו לעברה: "גברת, יש תור", אבל האישה המשיכה לצעוד והשיבה להם בזו הלשון: "אני כבר המתנתי די והותר בתור ל...אשוויץ. הרגלים שלי כבר אינן מסוגלות לעמוד שוב, אין להן כוח!". האנשים נדהמו למשמע התגובה, ואם לא היה די בכך, הפשילה הזקנה את שרוולה והראתה לכולם את המספר הצרוב לה על היד. בנוסף לכך הוציאה הקשישה תעודה שהיא מוכיחה שהיא אלמנה. האנשים שהיו באותו מעמד ביקשו ממנה סליחה על שהעליבוה וגרמו לה צער. הסיפור אומנם היה ונגמר אבל צריך לקחת מכאן דרך מוסר ולדעת, שלפני שצועקים ופוגעים במאן דהוא, יש לחשוש שאולי הוא אסוף בעיות וצרות ולמרות שכמובן אין הוא נוהג בחוכמה בכך שהוא עוקף את התור או עושה דבר אחר לא מקובל, אבל מי שצועק או פוגע בו עלול לעבור על איסורים חמורים. ועל ידי שנתחזק בענין חשוב זה, נזכה לכל הישועות ולגאולה השלמה במהרה!

זרויץ לטוב!

"ויתרוצצו הבנים בקירבה וגו'", מספרת תורתנו הזכה, יעקב ועשיו עוד בהיותם בבטן אימם - רבקה, לא נחו ולא שקטו. יעקב אבינו בעת שרבקה עברה ליד בתי כנסיות ובתי מדרשות פרכס ורץ לצאת, ואילו עשיו בעבורה ליד בתי אלילים מפרכס לצאת, והקושיה מפורסמת וידועה. בשלמא עשיו מפרכס ורוצה לצאת שהרי המלאך בבטן מלמד את התינוק את כל התורה כולה, ואילו עשיו "החומר הנלמד" אותו לא מעניין כל כך. אולם יעקב - עמוד התורה "מי יתני ירחי קדם", ביקש איוב על אותם ימים נפלאים שהתינוק כגמול עלי אימו, ומלאך מן השמים מלמדו את התורה על בוריה, אם כן מדוע זה רצה יעקב אבינו לצאת, להיכן הוא מיהר?! אומנם פירושים רבים ונפלאים ישנם לשאלה, אולם נאמר תירוץ אחד שיש בו כדי לאלפנו בינה וללמדנו מוסר, הכוונה והדרכה בעבודת הבורא עלי אדמות: חז"ל בגמרא בברכות (ו:) לימדונו כלל גדול שאגרא דפירקא ריהטא, ופירש רש"י ז"ל: שטיק קיבול השכר הבריות הרצים לשמוע דרשה מפי החכם, היא שכר המרוצה (הריצה לדרשה) שהרי רובם אינם מבינים להעמית גירסא ולומר שמועה מפי רבן לאחר זמן שיקבלו שכר לימוד! וממילא כיון שהלימוד על ידי מלאך אינו נשמר לדורות, שהרי בצאת התינוק מבטן אימו המלאך מכה על פיו ומשכחו לימודו! אך על הריצה "מפרכס ורוצה לצאת" שכר קיבל יקבל ותהי משכורתו שלימה מעם ה', והדברים מתפרשים כמין חומר! וכבר כתב ה"תומר דבורה", שכאשר האדם רץ לדבר מצוה, מלאכים של סגוריה "רצים" ומלמדים זכות עליו בשמים, והריצה והזריות בעסק התורה ועבודת ה', מעידה כאלף עדים, על העובד שעובד מאהבה הוא את הבורא, ואפילו בשבת שאסור לרוץ, אולם לבית ה' מותר ומצוה לרוץ כדכתיב "אחרי ה' ילכו כאריה יאגו", ואחרי המעשים נמשכים הלבבות, לעלות ולהתעלות וליכות לקרבת ה' ולהיות מחושי שמו, ה' יזכנו לעובדו בלב שלם ונפש חפצה ולגאולה השלימה בימינו במהרה!

זמני כניסת השבת ויציאת השבת

כניסת שבת	יציאת שבת	רבו ת"א
16:16	17:17	17:50
16:02	17:15	17:54
16:06	17:15	17:51
16:23	17:18	17:55

הפטרת השבוע:מחר חדש

מטעמים לשבת

"ויתן לך האלקים" (כז,כח)

אמרו במדרש לך - בזכותך. שהשפע אינו יורד לעולם אלא בשביל מצוותיהם של ישראל, ואינו מצטמצם חלילה אלא בשביל מיעוט זכויותיהם: "אומה, שכל טובה שבאה לעולם אינה באה אלא בזכותה, שנאמר: "ויתן לך האלקים מטל השמים, לך - בזכותך, ובך תלוי הדבר!".

(מעייני השבוע)

"עלי קללתך בני ארץ שמע בקולי וכך קוז לי" (כז,ג)

אמרה רבקה: יודעת אני את הקללות העתידות לבוא עליך והן מרומזות באותיות "עלי" - עשיו, לבן, יוסף - ויותר מאלה לא תדע עוד כל צרה, לפיכך אין לך להתירא עכשיו פן יאונה לך משהו. לכן אמר יעקב אחר כך, כאשר ביקשו בניו לקחת איתם את בנימין למצרים: "עלי היו כולנה" (בראשית מב,לו) - כלומר, כל הצרות המרומזות ב"עלי", אשר ניבאה לי אמי מראש, כבר באו עלי, ואילו מבנימין אין כל צער מגיע לי, ולמה תבקשו ליטול ממני גם את בנימין?...

(מענינה של תורה)

"ואלה תולדות יצחק בן

אברהם אברהם הוליד את יצחק" (כה,יט)

מסופר על הגאון רבי אליהו מוילנא זצ"ל, שכאשר היה ילד בן ארבע שנים, היה בקי כבר בחמישה חומשי תורה. והנה כשהיה פעם אחת בבית הכנסת בחג הסוכות יחד עם שאר הילדים שלמדו איתו בחדר, עמד אחד מזקני וילנא, ופנה אל הילדים ואמר להם: הגידו נא לי ילדים אהובים, היכן אנו מוציאים בחומש את שמו של "אברהם" כפול זה אחר זה "אברהם אברהם", מלבד פרשת העקדה שכתוב שם "ויקרא אליו מלאך ה' מן השמים ויאמר אברהם אברהם?" עוד טרם שהספיקו הפעוטים יחד עם הצעירים שמסביב להרהר בשאלה זו, קפץ אליהו הפעוט וענה: והלא כך כתוב בפרשת תולדות "ואלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק..." (תורת הפרשה)

"ויתרוצצו הבנים בקירבה" (כה,כב)

כשהיתה עוברת על פתחי תורה של שם ועבר, יעקב מפרסם לצאת. עוברת על פתחי עבודה זרה, עשיו מפרסם לצאת (רש"י). מסופר על הגאון רבי אריה ליבוש זצ"ל רבה של קשינוב,

שעוד בהיותו ילד בן שש שנים, כבר היו ניכרים בו סימנים של צידקות וחריפות. פעם אחת נשאל מתלמידי חכם אחד, מדוע כאשר רבקה עברה ליד פתחי עבודה זרה, עשיו לא יצא ממנה, והרי לא היה מי שיעכב את יציאתו כי הוא היה מונח בראשונה? השיב הילד, שבאמת עשיו היה מפרסם ומשתוקק לצאת, אבל הוא חשש שכאשר הוא יצא לפתח עבודה זרה, הלא ישאר מקום חופשי ליעקב לצאת לפתחי תורה ולא יהיה מי שיעכב בידו, משום כך בחר להשאיר בבטנה של רבקה, כדי שלא לתת ליעקב לצאת ולהיכנס לבית מדרש של תורה...

(תורת הפרשה)

"הקול קול יעקב, והידיים ידי עשיו" (כז,כב)

ועוד אמרו במדרש: "הקול קול יעקב והידיים ידי עשיו", כוחך גדול משלו. עשיו, אם הוא תופס את האדם הרי הוא בידו, ואם בורח - אינו יכול לעשות לו דבר. אבל אתה, אפילו אם אדם בורח מסוף העולם ועד סופו - "הקול קול יעקב". אתה אומר תפילה בבית הכנסת, והרי הוא נופל בידך מעצמו!

(מעייני השבוע)

מוקנים אתבונן - סיפורי צדיקים

"ויחפרו עבדי יצחק בנחל וימצאו שם באר מים חיים" (כו,יט)

ענין הבארות אשר חפר יצחק, מלמדנו שלעולם לא ירפה האדם את ידי מלהמשיך את העסק אשר התחיל. אם יצחק אבינו חפר ולא מצא מים חיים באר אחרת עד שמצא מים, ואם רבו עליה, חפר באר אחרת, וכל כך המשיך במלאכת החפירה, עד שסוף סוף חפר ומצא באר שלא רבו עליה קרה בשמה רחובות. כך הדבר בכל הענינים הרחניים והגשמיים, הן במסחר והן בלימוד התורה. ואם מי שהוא אינו מצליח בתחילה בלימודיו, אל יעזוב את התורה, כי סוף הכבוד לבוא, ואם נכשל תחילה, יעמוד על אמתתה לבסוף (חפץ חיים על התורה). ומסופר על הצדיק רבי לוי יצחק מבר דיטשוב זצ"ל שיצא לערי המדינה לגבות צדקה לפדיון שבויים. שהה בדרך, הלך מעיר לעיר, ולא עלה בידו לגבות כדי הצורך. היה אותו צדיק מהרהר ואומר בלבו: שמא לא יפה עשיתי, בטלתי מן התורה ומן התפילה והעלתי חרס ביד, נוח לי לשבת בביתי ולעסוק בתורה ועבודה. והנה היה מעשה ובעיירה ששהה בה רבי לוי יצחק, נתפס אדם מישראל בגניבה, חבלו בו יפה וחבשוהו בבית הסוהר. ראה בני - אמר לו רבי לוי יצחק - מה גרמת לעצמך, זכור זאת ולא תחזור לסורך. ומה בכך - השיב הגנב - אם לא עלה בידי היום, יעלה בידי מחר... אותה שעה נשא רבי לוי יצחק קל וחומר בנפשו, מה הדיוט זה אינו מתיימש מן הפורענויות של העבירה. כל שכן שאני לא אמשוך ידי מן המצוה, אם לא עלה בידי היום, יעלה בידי מחר מחרתיים...

מסופר על הרב הקדוש רבי צבי הירש מרימנוב זצ"ל, שביקר פעם אצל הגאון רבי מאיר אייזנשטט זצ"ל (אב"ד אונגוואר ומתלמידי החתם סופר) שלא היה נמנה על החסידים. והנה רבי צבי הירש לא היה מפורסם בתחילה כגדול בתורה. תמה רבי מאיר לפשר הדבר הזה, והחליט להפנות את תמיהתו אל האורח עצמו. שאל אותו רבי מאיר: כיצד יתכן שאיש שאינו גדול בתורה יכהן באדמורו"ת וינהיג עדה בישראל? ובשעת השאלה נשא ידיו לשמים והכריז שלוש פעמים: "אין כוונתי לקנטר חלילה, אלא שאינני מבין". השיבו רבי צבי הירש על פי דברי "קדושת לוי", איך ידע אביהם אבינו את התורה טרם ניתנה? משום שהשכיל לקדש את אבריו וגידיו שיעשו רק את רצון ה', על ידי זה יתקשר עם התורה הקדושה והשיג אותה בכוחות עצמו. וכן כל מי שמוסר את נפשו למען עבודת ה', והולך בדרכו הקדושה של אברהם, מסוגל אף הוא להשיג את התורה טרם למד אותה, כמו שאברהם אבינו השיג אותה טרם שמעה מפי הגבורה. קיבל רבי מאיר מאייזנשטט את הנאמר לו וליבו נרגש ונרעש למשמע דברים אלה, דברים שעור מדים ברומו של עולם. מרוב התפעלות ממי שעומד לפניו ביקש ממנו ברכה באומרו: מר כהן הוא ועליו לברכני, ותוך כדי דיבור הרכין את ראשו ויתברך מפיו.

(תורת הפרשה)

והייתם לי סגולה

חולשה - למקרי חולשה ולחיזוק לאנמיה, לסחוט סלק, תפוח, גזר ופלפל (במכונה המיועדת לסחיסת פירות למיץ), ולשתות כוס בכל יום.

חיזוק הגוף - אכילת שלוש תפוחי עץ בכל יום, תורמת רבות לחיזוק הגוף ולבריאותו.

(סגולות רבותינו)

מדברי ראש הישיבה הרב"ג ר' יוסף מוגרבי שליט"א

חינוך הבנים

בראשית

בספר בני חביבי הביא הדרכה להורים איך לחנך את ילדיהם בראשית דרכם, ואגב חביבות דבריו הנני להביאם ככתבם וכלשונם לתועלת הכלל: חינוך לחנך את ילדיכם מבראשית ללכת בכיוון שאתם רוצים שילכו. עליכם להקפיד ללמד את הילד מגיל רך לומר ברכה על מה שהוא אוכל, ליטול ידיו לפני אכילת לחם, לקרוא קריאת שמע, וכו'. אל תעכבו את חינוך ילדכם לערכים יהודיים. אומנם, מה שאתם מלמדים אותו תלוי ביכולת שלו להבין, אך עליכם לגלות עירנות לכישוריו, וברגע שהוא מסוגל לקלוט את המושגים שברצונכם ללמדו, עליכם להכשיר אותו בהתאם לכך. אותו עקרון חל גם כאשר אתם מלמדים את ילדיכם להמנע מלשון הרע. כאשר הילד מדבר בזלזול על חבריו או מוריו, אל תרתעו להזהיר ולהסביר לו שהדברים שהוא אומר הם לשון הרע. למרות שהוא קטן, הוא מסוגל להבין את החומרה שבאמירת דברי גנאי וזלזול על הזולת, ויכול ללמוד שאסור לו לנהוג כך. הסבירו לו שאתם מבינים כיצד הוא מרגיש, ואת רצונו להביע את עצמו, אך התורה אינה מרשה לדבר בזלזול על מישהו, פרט למקרה בו יש תועלת ברורה לדברים. שאלו אותו, כיצד היה מרגיש אילו מישהו היה מדבר כך אודותיו. באופן כזה הוא יקבל תמונה ברורה יותר של מעשיו. בנוסף לאמור לעיל, הגנו על ילדכם מפני קשר עם חברים ושכנים שאינם הגונים, ואשר השקפת עולמם אינה תואמת להשקפת התורה, הם עלולים להכניס בו מחשבות זרות ולהרוס את כל העמל החינוכי שהשקעתם בו. אם אתם חייבים לבקר קרוב משפחה שהשפעתו שלילית, הזהירו את ילדכם טרם הביקור מפני הסכנות הגלומות בו. קצרו את ביקורכם ככל האפשר, ואל תתנו לילדכם לצאת מטווח ראייתכם במשך הביקור. את הבנות יש לחנך מגיל צעיר להתלבש בצניעות. למרות שההלכה מקלה לגבי גיל מסויים, ככל שהילדה תקדים ותתרגל ל"אי הנוחות" הכרוכה בלבישת בגדים צנועים כהלכה, כך ייקל בהמשך. מובן מאליו, שלא תוכלו לחנך את ילדיכם לעשות משהו, כאשר אתם בעצמכם עושים את ההיפך. לדוגמא, אם אתה מתיישב לקרוא עיתון, או מאזין לרדיו בשובך הביתה מן העבודה, יהיה לך קשה מאוד לומר לבנך לא לנהוג כך, אלא ללכת ללמוד תורה. אתה חייב לשמש דוגמא אישית, אם ברצונך שבנך יקשיב לך. אותו הדבר נכון לגבי כעס, דיבור לשון הרע, או כל דבר אחר שברצונכם ללמד את ילדיכם שלא לעשותם. היו תמיד דוגמא חיובית לילדיכם. וה' יעזרנו לעשות כרצונו ולראות נחת דקדושה מילדינו, אכ"ר.

שלום בית

הוראות שימוש לחיי אושר

מצאתי בספר אהבה ורעות כמה הנהגות יפות ומועילות להרבות את השלום והאחוה ומחמת שהדברים יפים, הבאתי חלק מהם ככתבם וכלשונם. הנהגה טובה לבעל, שבשעת חזרתו מהעבודה/הכולל, יתכונן למפגש עם אשתו וכך יעשה: במקום לחזור הביתה ולפטור אותה בברכת שלום, צריך להתכונן לשבת ולשוחח עימה, להתעניין בפעולותיה במשך היום, ולהשתתף בדאגותיה. במקום לאכול את ארוחתו הדשנה בלי לחשוב על הזמן והאכפתיות שהושקעו בהכנתה, עליו להחמיא לאשתו על התוצאה המצוינת, או לאמר לה כמה הוא מכיר טובה על מאמציה. גם האישה צריכה לתת כמיטב יכולתה. אם בעלה רוצה ללמוד תורה, צריכה היא לאפשר לו זאת במידה המירבית. אם רצונו בארוחות מוכנות בזמן מסוים, עליה להשתדל למלא את דרישתו. היא צריכה לדייק כפי יכולתה כשקובעים זמן כדי לצאת ביחד. שניהם צריכים להרגיש שמטרת חיהם היא לשמח אחד את השני. טוב לזוג לשבת יחד לפעמים ולשוחח כיצד ניתן לשפר את הנישואין. כל אחד יכול להביע את מה שהוא מעריך ומה מפריע לו, ואז בשיתוף פעולה, יוכלו למצוא פתרון שיספק את שניהם. אולי יש לבן זוגך רצון שמעולם לא ביטא. לפעמים קשה לדעת מה בדיוק מסתתר בליבו של בן הזוג, אך אם מקדישים את הזמן המיוחד לשיחה מעין זו, אפשר למנוע הרבה מריבות ואכזבות. יש להיות רגיש לכל נימה של חוסר סיפוק מצד בן הזוג. כל פעולה שבכוחה לשמח את בן הזוג, יש לעשותה. הרמב"ם כותב, שהבעל מצווה לכבד את אשתו יותר מגופו. זאת אומרת שאם ישנה רק כרית אחת בבית, נותנים אותה לאישה. העדיפות הראשונה שלך צריכה להיות לשמח את רעייתך. אין לך כתובה עם אף אחד אחר בעולם, אך נתת חוזה לאשתך ובו התחייבת לעשות כמיטב יכולתך לשמח אותה. הרמב"ם גם כותב לאישה שתכבד את בעלה כשר או מלך. מכאן שעליה לנסות למלא את כל רצונותיו, ולתת לבעלה בשמחה ממיטב כוחותיה. כאשר אישה מציבה לעצמה מטרה זו היא לא תרגיש מנוצלת, אלא תרגיש סיפוק רב שמילאה את תפקידה בחיים. כאשר בני זוג שואפים לעשות מעבר למה שהם חייבים, נישואיהם יהיו בנין לתפארת. כמדומני שיש בדברים "קטנים" אלו עבודה "גדולה", אך כל "המשקיע" בדברים אלו, בודאי שיצמיח פירות טובים ומועילים לו ולבניו אחריו. יעזרנו ה' לעשות זאת מתוך שמחה ורוב שפע והצלחה ונחת, אכ"ר.

אמרי שפר

- ☞ הרב"ק רבי יוזל מנוברדוק אומר: דומה האדם לתרגול בפשתן המוכרח להשאיר רגל אחת לעמוד עליה - כדי להוציא את רגלו השניה, כך האדם - שובר מידה אחת - ומניח אחרת להשען עליה.
- ☞ הרב"ק רבי מנחם מנדל מוויטבסק אומר: איני יודע במה אני טוב מן התולעת, איני יודע אפילו אם טוב אני כמוה. צאו וראו: היא עושה רצון בוראה ואינה משחיתה כלום.
- ☞ הרב"ק רבי יהודה אריה ליב מגור אומר: מי יתנני כציפור שאין לה עולם הזה, ואין היא נושאת נפשה לעולם הבא.
- ☞ הרב"ק רבי נחמן מברסלב אומר: לפעמים שהרעיון חולף במוח - במעוף הציפור. צריך שיהיה כח ושכל לצוד את הציפור. (פתגמים נבחרים)

על כן יאמרו המושלים-משל ונמשל

ברם חיל הפרשים תנועתו קלה יותר, והוא יכול להימלט ביתר מהירות, או לדלוק אחרי השונא. מעלה יתרה יש לתותחים, שכן הם יכולים לפגוע באויב גם ממרחקים, מה שאין כל שאר החיילים יכולים לעשות. ואפילו התוקעים בחצוצרות, שאין כוחם יפה לעשות מלחמה, תועלתם מרובה, שכן בניגונים שהם משמיעים הם מפייחים רוח של גבורה בקרב החיילים. הרי כל פעולתנו אינה אלא מלחמה מתמדת עם הס"מ, רחמנא ליצלן, הוא השטן, הוא המסית, הוא המדיח, ואנו מבקשים ומחפשים תחבולות שונות כיצד לנצחו ולהתגבר עליו. לשם כך ולתכלית זו מצויים לנו בחילותינו סוגי צבא שונים: רגלים ופרשים ויורים בתותחים. כל סוג וסוג חשיבותו גדולה ותועלתו מיוחדת, כי כל אחד ואחד נלחם באויב על פי דרכו ובכלי הזין המיוחדים לו, וכל אחד ואחד מסייע לניצחון על פי דרכו, והוא עושה דבר שאין בכוח חברו לעשות. כת זו מנצחת בכוח התורה, וכת זו מנצחת בכוח התפילה, ואילו כת שלישית מנצחת בכוח ניגוניה וכיוצא בזה. העיקר אינו אלא זה, שתדענה כל הכיתות וכל סוגי הצבא, שהמטרה היחידה היא המלחמה ביצר הרע והניצחון עליו.

(משלי החפץ חיים)

אחד בא פעם לפני ה"חפץ חיים" זצ"ל, וכך שאל: מה טעם לכל הנוסחאות והמנהגים בתפילה, ומה צורך בהם? חסידים מתפללים כך, ואילו המתנגדים מתפללים אחרת, ואך החסידים עצמם מנהגים שונים להם, אלה בהתלהבות, בנגינה ובריקודים, ואלה בשקט, בשלוה ובניחותא וכיוצא בזה. כלום לא מוטב היה אילו התפללו כל ישראל בנוסח אחד? השיב לו ה"חפץ חיים": באמת, יכולת לבוא ולשאול שאלה זו עצמה מאת הקיסר הרוסי: לשם מה לך, אדוני הקיסר, צבאות וחילות רבים ומשונים כל כך? חיל רגלים וחיל פרשים, יורים בתותחים ויורדי ים, שומרי גבולות וז'אנדרמים וכו' וכו' - כלום לא היית מיטיב לעשות אילו איחדת כולם בחיל אחד, מזוינים באותם כלי זין, ושר צבא אחד ממונה עליהם, הרי בכך פוטר היית דאגות רבות ושונות. ברם כל בר דעת מבין, כי לכל סוג וסוג של צבא מטרה מיוחדת ותכלית נפרדת לו עצמו, ותפקידו המיוחד אך לו בלבד. כי הלא המטרה העיקרית והכוללת של הצבא כולו היא לנצח את האויב, ולתכלית זו מחפשים דרכים ואמצעים שונים. בידקו ומיצאו, כי מה שיש בכוחו של חייל מחיל הרגלים לעשות, אין בידיו של פרש לעשות, ואילו מה שיש בכוחו של זה אין בכוחו של זה. חיל הרגלים יכול להלחם בקרב פנים אל פנים עם האויב,

אל תיקרי הליכות אלא הלכות

✓ היתה יד הגויים תקיפה ובעל דינו אלם ואינו יכול להציל ממנו בדיני ישראל, יתבענו לדיני ישראל תחילה, ואם לא רצה לבוא נוטל רשות מבית דין ומציל בדיני גויים מיד בעל דינו.

✓ ישראל וגוי שיש להם דין ודברים ביניהם אסור לומר לגוי בוא עמי לערכאות, ודוקא אם הגוי יציית לדיני ישראל אסור ללכת לערכאות, אבל אם הגוי לא יציית לדין תורה - מותר.

✓ עורך דין ירא שמים שנדרש לייצג בבית המשפט אדם שתובע ממון מחבירו, חייב להמנע מכך, שהרי הוא מסייע בידי עוברי עבירה, ואינו יכול לטעון שהוא רק עושה בשליחות התובע. אבל לייצג נתבע שנאנס לבוא לבית המשפט מצד שהתובע מסרב להתדיין בדין תורה, וכופה את הנתבע להתדיין בבית המשפט, מותר לעורך דין לייצגו להציל עשוק מעושקו, ואם נדרש להופיע בערכאות לקבלת צו ירושה, חייב להמנע, ויפנה אותם לבית הדין הרבני לקבלת הצו.

✓ ראוי לכל ירא שמים שימנע מלהיות עורך דין כי הניסיון במקצוע זה קשה מאוד ומכניס עצמו למקום סכנה, אלא ילמד אומנות אחרת ויבקש ממי שהעושר והפרנסה שלו שיפרנסו בכבוד.

✓ לפי ההלכה על פי תורתנו הקדושה אשר היא חיינו ואורך ימינו, אסור בהחלט לדון בדיני ירושות ונחלות וכן בדיני ממונות אלא על פי התורה שהיא נצחית ולא תשתנה בשום זמן חס וחלילה, ולכן איסור חמור הוא להתדיין בכל הדינים האלה בפני ערכאות ששופטים לפי חוקות הגויים, ואין כל הבדל בזה בין כשהשופטים גויים לבין כשהשופטים יהודים הדנים על פי חוקות הגויים. ואם הבנים רוצים לוותר מחלקם לטובת הבנות כדי שיטלו עמהם ירושה, יגשו אל בית הדין הרבני אשר בשער מקומם, ויקנו מידם בקניין גמור ושלם או באגב (כגון מטבע שאינו נקנה בחליפין) באופן המועיל על פי דין תורה.

(הבית היהודי)

✓ אסור לדון בפני דיני נכרים ובערכאות שלהם אפילו אם דנים בדיני ישראל, ואפילו נתרצו שני בעלי הדינים לדון בפניהם - אסור, וכל ההולך להתדיין בפניהם הרי זה רשע וכאילו חירף וגידף והרים יד בתורת משה רבינו עליו השלום. ואין שום הבדל בין הדין בפני נכרים, לבין הדין אצל שופטים יהודים הדנים על פי חוקי זרים שבדו אומות העולם, ואדרבה הדבר יותר מגונה ששופטים יהודים המירו את משפטי התורה הקדושה למשפטי הבל, ואפילו אם יסכימו כל בני העיר על זה, אין ממש בהסכמתם ומשפטם חמס עושק וגזל, ומרימים יד בתורת משה.

✓ יהודי ששופט על פי חוקות הגויים, בודאי שהוא גרוע יותר מגוי, שהגוי לא נצטווה לשפוט דוקא על פי דת ישראל, אבל יהודי שזה מצווה לדון על פי התורה, והוא מתנכר אליה ודן על פי המגילה של העותומנים ושאר חוקי אומות העולם, הרי הוא מרים יד בתורת משה, והרי הוא הורס חומות הדת ועוקר ממנה שורש וענף, והתורה מידו תבקש, והוא הדין למי שהולך להתדיין בפניו, ואין לך עלבון לתורה ולנושאי דיגלה יותר מזה.

✓ ההולך להתדיין בערכאות, עונשו חמור יותר מן הגזל והעושק והחמס, כי כל אחד מאלו אפשר שיעשה תשובה כיון שיודעים שגזלו, אבל זה חושב שזכה בדין ובאמת הוא לא זכה, ודומה לאותם עשרים וארבעה דברים שמעכבים את התשובה, ובלבד זה משפיל ומפיל חומת תורתנו ומאפיל אור הדת באומרם אויבינו פלילים שאין דיני תורתנו אמת כיון שהם היפך דינם, עד שהם צריכים לומר שהחלפנו את התורה ואת דיניה או שנתבטלה ובאה אחרת תחתיה ונמצא שם שמים מתחלל על ידו, ועוד שגורם לשכינה שתסתלק מישראל לפי שנותן כח לאל אחר, ומי שהוציא ממון מחבירו בדיניהם שלא כדינינו, מחרימים ומנדים אותו עד שיחזיר את מה שלקח, ויורדים עימו עד לחייו, ואם יש כח לבית דין מכין אותו עד שתצא נפשו לקיים מצות עשה של והשיב את הגזילה אשר גזל.

זכות העלון להצלחתם ולשמירתם של כל יושבי ארץ הקודש לומדי התורה וכל חיילי ישראל

לכל פניה, מערכת העלון ישא ברכה: ת.ד. 5190 חולון, 03-5591756 (שלוחה 5 נא להשאיר הודעה בתא קולי), פקס: 03-5584485
למעוניינים שהעלון ישלח להם בדוא"ל, נא להשאיר הודעה: yeasa.beracha@gmail.com